

VÝTVARNÉ NÁPADY ŘÍJEN 2013

Jana Podzemná

STROMY, ZVÍŘATA, SKŘÍTCI...

www.batelier.cz

www.vytvarne-navody.cz

Dokument je možno v originální podobě volně šířit a využívat při výukové činnosti.

(Pokud si myslíte, že by to někoho mohlo zajímat, přeposílejte dál...)

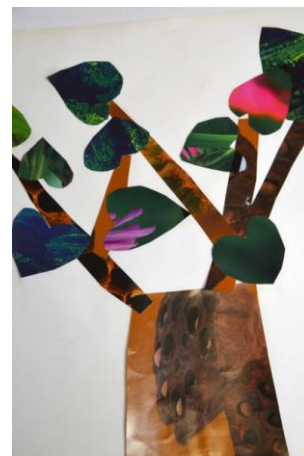
Publikování textu a fotografií pod cizím jménem a za účelem zisku není možné.

V ostatních případech se prosím obraťte přímo na mě.

Fotografie pocházejí z mého archivu.

j.podzemna@email.cz

Stromy, zvířata, skřítkci

Co nás čeká v říjnu?

Doufám, že samé dobré věci.

Klasika jako stromy a barevné listí má mnoho obměn a pokusila jsem se dát pár nápadů a námětů, jak recyklovat časopisy a kalendáře s obrázky při výrobě listů a následně i stromů, kdy nám vznikne zajímavá koláž.

Protože mám ráda práci s hlinou a keramikou se hodně zabývám, ať už v kurzech pro dospělé nebo při práci s dětmi, rozhodla jsem se, že budu zařazovat do nápadů i práci s hlinou.

Hlínu je potřeba po vysušení nechat vypálit a potom se dá ještě barevně zdobit...Nezoufejte vy, kdo nemáte k dispozici keramickou pec.

Hlína se dá částečně nahradit průmyslově vyráběnými hmotami, např. zn.Keraplast, Das...Výrobky z těchto hmot se nechávají pouze vysušit na vzduchu, a pak se mohou i barvit. Třeba akrylovými barvami nebo i temperami. Prodávají se hmoty bílé i přírodně hnědé. Dají se sehnat i v papírnicích nebo ve výtvarných potřebách.

Až budete mít listí a hlíny dost, přidala jsem ještě podzimního skřítku, který žije v houbě-hříbu. Zvláště na muchomůrkách se můžete vyřádit.

Zdraví Vás
Jana

Stromy a obyvatelé v jejich blízkosti

barevná koláž kombinovaná s malbou

Potřeby a pomůcky:

- různé časopisy a kalendáře s barevnými obrázky
- barevné papíry (i zbytky)
- tužky, fixa, nůžky
- bílý tvrdý papír
- vodové barvy, štětec, kelímek, hadřík
- lepidlo

Postup práce:

malba pozadí-podzimní barvy a nálada

(Také se malba může vynechat a lepit koláž přímo na tónovaný papír.)

Jak vidíte na ilustračních obrázcích podzimní nálada a následně barevné pozadí může být hodně různorodé. Povídali jsme si s dětmi o barvách podzimu, jak fičí vítr, lítá listí.

Malování vodovkama každý zná. Dobré je papír napřed celý natřít jen vodou (jako, že prší...), a pak

zapouštět barvy. Někdo dělal barevné skvrny, jiný se do tohoobul pořádně divoce. Na zaschlou malbu se později nalepí koláž stromů, popř. zvířátek apod....

koláž z barevných papírů, stromy atp...

Nachystala jsem výstřížky z různých časopisů a kalendářů+barevné papíry.

Děti si vybraly odstíny, které jim připomínaly podzim.

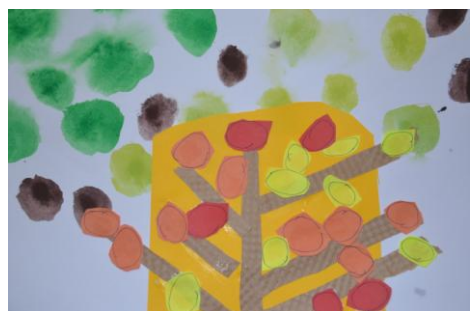
Stříhaly jednoduché proužky papíru jako kmeny a větve.

Listy si každý chtěl napřed nakreslit. Na obrázky z kalendářů je lepší kreslit tmavou fixou,tužka tam není moc vidět...

Vše se pak nakombinuje a poskládá do tvaru stromu a nalepí na kontrastní barevný papír.

Zjistili jsme, že pokud je malba pozadí hodně výrazná, koláž by nebyla moc vidět. Podlepili jsme stromy barevným papírem, podle potřeby sestříhli tvar. Pak teprve umístili a nalepili na pozadí.

Dá se takto vytvořit i celý podzimní les nebo park jako kolektivní práce. Vše se lepí na 1 velký papír. Práce se dá navíc využít a přizpůsobit pro každé roční období...

Zvíře jako dar od indiána

keramická destička, rytá kresba a zdobení válečky

Potřeby a pomůcky:

- **keramická hlína** (nebo Keraplast-náhražka z umělé hmoty)
- **ostrá špejle nebo párátko**
- **váleček**
- **pevný plastový nebo starý příborový nůž**
- **miska s vodou nebo**
- **šlikr-hlína** rozpuštěná ve vodě - (bahýnko na lepení)
- **štětec**
- **podložka na modelování** (dřevěná deska nebo sololit nebo kus pevnější textilie na stůl)
- **burel** (oxid železa, hnědý prášek na obarvení vypálené keramiky)
- **houbička, voda** na vymývání barvy

Postup práce:

výtvarná imaginace-představa-(setkání s indiánem)

Teď si asi říkáte, co to je? Kdo pracuje s dětmi, ví, že je někdy těžké je namotivovat k práci a aby je to bavilo...

Používám někdy techniky, které rozvíjejí dětskou fantazii.

Naučila jsem se je na kurzu Mariánky Bažantové, odbornice na arteterapii, artefiletiku a techniky imaginace...

Imaginace:

Děti mohou sedět na židli (My jsme na kurzu leželi a byli přikrytí dekou, ale menší děti to dlouho nevydrží, hlavně ne bez povídání, tak se to musí udělat rychle a přizpůsobit situaci...

Mohou mít přivřené oči, je to lepší, ale zase podle situace a věku...

Vykládám jim příběh, kdy si mají představit obyčejnou louku, na které oni stojí, prostě se tam ocitli...

Z dálky vidí, že k nim někdo přichází. Je to hodný indián a už je blízko, má v ruce kouzelnou hůl.

Když přijde až k nim, bouchne holí o zem a vykouzlí dětem zvířátko. To zvířátko je jejich ochranné zvíře. Od této chvíle je jejich a mohou si jej vzít. Indián zmizí a to je konec celé imaginace....

Pak si můžete povídat o tom, co kdo viděl... Děti si většinou vybaví svého vysněného mazlíčka, ale je to různé. Někdy dokonce nemají zvíře, ale nějaký poklad, drahokam, dárek.

Vše je v pořádku, je to volné rozvíjení představ a ne nějaké donucování a cesta podle plánu.

Také se může stát, že si někdo nic nevybaví. Chce to zkoušet a najít si vlastní přístup.

Takových imaginací existuje spousta a dají se různě upravovat.

Děti jsou z toho nadšené, když se to dobře podá třeba jako příběh nebo pohádka a lépe se jim pak tvoří.

modelování, výroba destičky a její zdobení

Práce s hlínou si vyžaduje nachystat trochu pracovní prostor.

Hlína se dá ale celkem úspěšně vyprat z oblečení, takže, žádný strach...

Na stůl dávám většinou pevnou hladkou látku bez tkaného vzoru, který by se pak do hlíny otiskoval. (I to se dá využít).

Plastové destičky moc ráda nemám, protože se z nich hlína dost těžko odlepuje. Vyděláte si kousek hlíny na plát. Pomocí nějaké obdélníkové šablony (třeba kus složeného papíru) vykrojíte obdélník nebo jiný tvar podle přání.

Také lze nakreslit nepravidelný tvar od ruky. Na destičku nakreslíte špejlí zvířátko. Ozdobný okraj-rámeček je udělán z válečků.

Válečky mohou být i z barevně odlišné hlíny pro zpestření.

(Píšu návody pro celkem pestrou skupinu uživatelů, tak nevím jaké má kdo zkušenosti s prací s keramickou hlínou a zda nenudím radami nebo naopak, zda to není moc složité...

Když tak napište na mail..)

Pokračujeme lepením válečků na okraje destičky.. Když se válečky připevňují, je potřeba dokola kolem destičky udělat rýhy, (všude tam, kde bude později váleček...) Rýhy potřete vodou nebo šlikrem (vyrobíte snadno rozpuštěním kousku nejlépe suché hlíny v troše vody). Na rýhy položíte válečky a trochu přitlačíte. To je záruka toho, že při sušení a vypalování válečky neodpadnou...

Celý výtvar se nechá zaschnout, a pak se vypálí v keramické peci. Schnutí trvá podle teploty místnosti a tloušťky výrobku tak týden.

U mohutnějších výrobků to bývá ještě déle.

Kvalitní proschnutí je moc důležité. Keramika je prostě práce na delší dobu a poskytuje hodně překvapení.

A nezapomeňte udělat špejlí díрку na zavěšení. Raději trochu větší než je průměr špejle. Hlína se schnutím smršťuje.

Při práci s Keroplastem nebo podobnou umělou modelovací hmotou odpadá vypalování v peci. Výrobek se nechá zaschnout na vzduchu. Lepí se jen vodou a přitlačení částí k sobě. Hmota rychle zasychá na vzduchu, tak je potřeba mít kousky, které nepotřebujeme, schované a uzavřené v plastovém sáčku.

destičky ze syrové, nevyschlé hlíny

zdobení destičky po výpalu

Vypálenou keramickou destičku potřeme Burelem:

(Hnědý prášek se rozpustí ve vodě. Stačí trocha prášku, třeba vrchovatá čajová lžička na 1 dcl vody. Prášek hodně barví. Zatíráme štětcem nebo houbičkou hlavně do rýh. Pokud je to hodně tmavé, vymyjeme pomocí houbičky namočené ve vodě.)

Zbýlý rozpuštěný prášek nevyhazujeme, schováme na další použití. Časem voda vyschne a můžeme sesypat do původního obalu.

Destičky zatónované burelem je potřeba ještě jednou vypálit v keramické peci na vyšší teplotu kolem 1080 °C, podle druhu hlíny.

Do destičky z Keraplastu nebo eventuelně i do vypálené keramiky jako nouzové řešení můžeme zatírat hustší vodovou barvu nebo hnědou tuš, aby rytá kresba na obrázku vynikla.

Destičky natřené burelem a podruhé vypálené

Skřítek podzimníček

a jeho houbový domeček

Potřeby a pomůcky:

Na skřítku:

- papírový pytlík na svačiny
- zmačkaný jemnější papír nebo papír ze skartovačky na výplň
- provázek, zbytky vlny
- kreslicí potřeby, tužky, pastelky...
- zbytky barevných papírů, lepidlo
- různé přírodniny: makovice, skořápky, šišky, suché listy, květiny, listy...to co je k dispozici...
- tavná pistole

Na houbu:

- tvrdý papír
- temperové barvy, štětec, kelímek na vodu, hadřík

Postup práce:

Skřítek

Papírový sáček mohou děti volně pokreslit a nazdobit pastelkami. Sáček vycpeme zmačkaným papírem, přiměřeně, aby nepraskl. Do otvoru vložíme nastříhanou vlnu jako vlasy a ovážeme pevně provázkem. Vlasy mohou později děti ostříhat do požadované podoby, můžeme vložit dovnitř klidně delší vlnu. Obličej různě dotvoříme pomocí sesbíraných přírodnin a přilepit pomocí tavné pistole.

Houba

Z tvrdého papíru vystříháme jednoduchý tvar houby. Vyřídíme se na pomalování, podle toho, zda je houba jedlá či jedovatá...

Skřítko můžeme přilepit na houbu, pokud k sobě patří. Někdo chtěl obě věci zvlášť...

Příště si ukážeme, jak i v domácích podmínkách vytvořit jednoduchý grafický tisk.

Podíváme se na pestré využití srdíčkové raznice nejen v podzimním duchu.

A zase si něco vyrobíme z hlíny.

Nápady a návody si obměňujte a dotvářejte po svém. Vše má mnoho variant, a když si práci přizpůsobíte své vlastní situaci, podmínkám, momentálnímu naladění atp.. budete z toho určitě mít ještě lepší pocit...

Až něco vytvoříte, neváhejte poslat třeba fotku!

Přeju pěkné podzimní tvoření

Jana